

NOVA VERZIJA CMS/TCMS SISTEMA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA OSMIŠLJENA JE DA BUDE „USER-FRIENDLY“ KAKO BI KRAJNJI KORISNICI BILI MAKSIMALNO ZADOVOLJNI

Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (VSTV BiH), u skladu sa svojim nadležnostima za vođenje, koordiniranje i nadgledanje primjene informacijskih tehnologija u sudovima i tužilaštvima, od osnivanja pa do danas istrajno i sistemski radilo je na razvoju i unapređenju pravosudnog informacionog sistema, čime se osigurala ujednačena primjena informacijskih tehnologija u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine.

Jedan od najznačajnijih rezultata procesa informatizacije je uspostava funkcionalnog Sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima (CMS/TCMS), koji svakodnevno koristi više od 6 000 korisnika i koji je eliminisao manuelni način obrade podataka. CMS/TCMS je omogućio automatsku dodjelu predmeta i njihovo elektronsko evidentiranje što je olakšalo i ubrzalo proces upravljanja sudskim predmetima.

Shodno razvoju tehnologije bilo je neophodno raditi i na unapređenju ovih sistema a o promjenama koje su se desile u tom procesu govori Nedim Fatić, zamjenik šefa Odjela za informaciono-komunikacione tehnologije Sekretarijata VSTV BiH, u segmentu podrške korisnicima.

1. U uvodu smo istakli značaj CMS/TCMS sistema za funkcionisanje sudova i tužilaštava, možete li nam za početak pojasniti razliku nove verzije CMS/TCMS sistema u odnosu na trenutnu koja se koristi u pravosudnim institucijama?

Trenutna verzija CMS/TCMS sistema koja se koristi u svim pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini razvijena je prije punih 20 godina. U tehnološkom smislu njeno funkcionisanje još uvijek ovisi o tehnologijama iz tog vremena, zbog čega su u posljednje vrijeme sve češći problemi u radu CMS/TCMS sistema izazvani nekompatibilnošću sa aktuelnim verzijama operativnog sistema. Nova verzija CMS/TCMS sistema je web aplikacija razvijena korištenjem najnovijih tehnologija, poštujući standarde i najbolje prakse razvoja software-a. Svi segmenti nove web aplikacije su jednostavniji i brži, a aplikacija pruža jedinstveno i praktično korisničko iskustvo. Po pitanju sigurnosti, nova verzija CMS/TCMS je razvijena poštujući najveće sigurnosne aspekte. Prelazak na nove tehnologije olakšava buduće procese nadogradnje, razvoja i unapređenja ovog sistema, što je sa zastarjelom tehnologijom trenutne verzije bilo vrlo teško za izvesti.

2. Na koji način će nova verzija CMS/TCMS sistema pomoći sudskim i tužilačkim sistemima da unaprijede svoj rad i u kojim segmentima će doći do unapređenja?

U novije vrijeme nije dovoljno da je aplikacija samo funkcionalna, sada svi želimo funkcionalne aplikacije, koje su istovremeno lijepe i jednostavne za korištenje. S tim u vezi, naš razvojni tim inženjera se potrudio da nova verzija CMS/TCMS bude „user friendly“, kako bi krajnji korisnici bili maksimalno zadovoljni. Sam proces rada na novoj verziji CMS/TCMS sistema je sličan kao na trenutnoj verziji, tako da se korisnici u sudovima i tužilaštvima neće morati previše prilagođavati za rad u novoj verziji. Finalno, problemi koje korisnici imaju zbog zastarjele tehnologije trenutne verzije će biti eliminisani.

3. Koje benefite za građane BiH će donijeti upotreba nove verzije CMS/TCMS od strane sudova i tužilaštava?

Građani Bosne i Hercegovine nisu direktni korisnici CMS/TCMS sistema. Međutim, jednostavniji i brži rad CMS/TCMS korisnika u sudovima, imaće za posljedicu kraće vrijeme provedeno u prostorijama sudova zbog čekanja na izdavanje različitih uvjerenja. Pored toga, nova verzija aplikacije podržava mogućnost razvoja novih modula i servisa, orijentisanih prema građanima BiH.

4. Na koji način će ići primjena nove verzije CMS/TCMS sistema u sudovima i tužilaštvima?

VSTV BiH je na osnovu prijedloga Radne grupe za Strateško planiranje i razvoj sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima (CMS/TCMS) donijelo odluku da se pilot implementacija nove verzije provede u sljedećim pravosudnim institucijama: Osnovnom sudu u Sokocu (sa odjeljinjima u Palama i Istočnom Sarajevu), Okružnom sudu u Istočnom Sarajevu, Okružnom privrednom sudu u Istočnom Sarajevu, Okružnom javnom tužilaštvu u Istočnom Sarajevu, Općinskom sudu u Visokom (sa odjeljenjem u Olovu), Kantonalnom sudu u Zenici i Kantonalnom tužilaštvu Zeničko-dobojskog kantona.

Implementacija nove verzije CMS/TCMS je započela prije nešto više od mjesec dana (tačnije 25.9.2023.) u pravosudnim institucijama na području Sokoca i Istočnog Sarajeva, dok je implementacija u pravosudnim institucijama smještenim u Visokom i Zenici započela 30.10.2023. godine. Edukacija korisnika se provodi po principu kolektivne edukaciju u trajanju od tri dana i individualne podrške. Kao prateća podrška u primjeni sistema korisnicima su na raspolaganju video priručnici.

Nakon provedene pilot faze, planiran je nastavak implementacije nove verzije CMS/TCMS-a u svim pravosudnim institucijama.

Nova verzija CMS i TCMS sistema razvijena je u sklopu projekta “EU podrška reformama pravosuđa u BiH” kojeg finansira Evropska unija i implementira VSTV BiH.